

Zrozumieć sierpień

Projekt „Zrozumieć sierpień 2013” to trzecia edycja społecznych obchodów Sierpnia '80 upamiętniających współpracę, jedność i solidarność mieszkańców Gdańska podczas strajków sierpniowych. Projekt ma angażować i integrować lokalną społeczność, podkreślać wartość współdziałania, wcielać idee solidarności w różnych wymiarach życia codziennego, czerpać inspiracje z doświadczeń wspólnoty z czasów Sierpnia 1980 roku. Projekt realizowany jest wspólnie z mieszkańcami, lokalnymi organizacjami pozarządowymi, radami osiedli w dzielnicach Gdańska: Brzeźno, Nowy Port, Orunia, Sąsiedzi Stoczni, Siedlce, Stogi.

„Ludzie byli dla siebie lepsi”, „Człowiek ufał człowiekowi” – takie wspomnienia z czasów PRL słyszał każdy, mimo że panowała wówczas dyktatura jednej partii, ludzi zamykano za przekonania w więzieniach i nie było wolności słowa w mediach. Tęsknimy za wspólnym przeżywaniem w społeczności większej niż własna rodzina – tak wynika z badań sondażowych. Doświadczenie wspólnoty dał Sierpień '80, trudne czasy stanu wojennego, strajki '88 i wybory czerwcowe. Solidarność stworzyła kapitał społeczny, oparty na wzajemnych relacjach międzyludzkich i zaufaniu. Projekt „Zrozumieć sierpień” powstał po to, abyśmy na nowo odnaleźli w sobie poczucie wspólnoty, przekroczyli progi własnych domów, współdziałali, lepiej się poznali, zmieniali otaczający nas świat. Bliżej niż sąsiad z sąsiadem w sferze społecznej nie można już być, stąd szukamy nowych energii w dzielnicach Gdańska.

Animacja i sztuka

Inicjatorem akcji „Zrozumieć sierpień” jest Europejskie Centrum Solidarności, które stawia na współpracę. Naszym narzędziem jest sztuka w przestrzeni lokalnej – wystawa, która powstała ze zdjęć dostarczonych przez mieszkańców, koncerty w wykonaniu lokalnych artystów amatorów, wystawa prac plastycznych i fotograficznych dzieci, wspólna parada mieszkańców z bębniami. Pomysły rodzą się w głowach aktywistów i przez nich są realizowane. Lokalni działacze najlepiej znają potrzeby swoich społeczności i rozpoznają metody, jakimi można do nich dotrzeć. ECS jako instytucja zaufania publicznego dba o profesjonalną realizację projektów.

Opis projektu

Projekt polegał na wspólnej realizacji działań społeczno-kulturalnych w 6 dzielnicach Gdańska. Każdy z projektów stanowił odpowiedź na potrzeby mieszkańców i był tworzony przy ich współdziałaniu. Projekt rozpoczął się w maju naborem listów intencyjnych. Wszystkie zgłoszone pomysły zostały przyjęte do drugiego etapu – generatora pomysłów. Podczas warsztatów partnerzy (osoby fizyczne, NGO, rady osiedli) dopracowywali swoje pomysły i przygotowywali się do realizacji. Sierpniowa aktywność staje się przyczynkiem do kreowania własnej, wspólnej, nowej rzeczywistości. Były warsztaty graffiti dla młodzieży w Brzeźnie, sąsiedzkie opowieści w Nowym Porcie, warsztaty fotograficzne i plastyczne dla dzieci na Oruni, piknik sąsiedzki za miedzą stoczni, warsztaty pozytywnego kibicowania i gry fair play oraz Święto Ulicy Skarpowej na Siedlcach i akcja ożywiania zapomnianego Pustego Stawu na Stogach.

Grupy docelowe

Projekt „Zrozumieć sierpień 2013” angażował 6 dzielnic Gdańska i sąsiadów stoczni. To wspólna akcja 24 organizacji, instytucji i osób prywatnych – razem 72 osoby zaangażowane w organizację. W 17 projektach wzięło udział około 1200 uczestników.

Efekty

W większości dzielnic udało nam się zrealizować działania stanowiące faktyczną odpowiedź na potrzeby mieszkańców. Ponadto nawiązana została współpraca pomiędzy osobami/podmiotami, które dotąd ze sobą nie współpracowały albo nawet nie wyobrażały sobie takiej współpracy.

Udało się również wzmocnić u mieszkańców poczucie tożsamości lokalnej, dumy i odpowiedzialności za przestrzeń publiczną w danej dzielnicy. Inicjatywa została oddana mieszkańcom, a projekty były realizowane z myślą o wszystkich grupach społecznych w danej dzielnicy. Uczestnicy deklarują chęć kontynuacji projektu, mocniej angażują się w lokalne inicjatywy.

Finansowanie i partnerzy

Projekt został sfinansowany ze środków własnych Europejskiego Centrum Solidarności.

Partnerami byli mieszkańcy, lokalne organizacje pozarządowe, rady osiedli oraz osoby prywatne.

Wyzwania

Trudnością była niewystarczająca współpraca pomiędzy niektórymi partnerami (zwłaszcza pod względem promocji wydarzeń) oraz nieumiejętność wyjścia poza swój dotychczasowy, schematyczny sposób działania i myślenia. Udało się nam to przezwyciężyć poprzez długi i intensywny proces weryfikacji i dopracowywania projektów.

Zdanie do czytelnika

Specyfika pracy z każdą społecznością lokalną jest inna, za każdym razem wymaga odmiennych narzędzi i skupienia się na konkretnych potrzebach danej społeczności.

Opis instytucji

Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku to instytucja żywa i otwarta. Pracę z młodzieżą uważamy za jedno z najważniejszych zadań. Mamy na swoim koncie m.in. 625 projektów adresowanych do młodych ludzi, 781 filmowych świadectw opozycjonistów, 195 konferencji, 31 otwartych wykładów, 22 wystawy czasowe, 17 zrealizowanych filmów dokumentalnych i 45 wydanych książek. W 2014 roku ECS zyska nowy budynek, który ma być miejscem spotkań, prezentacji wystawy o historii ruchu Solidarność, z pracownią warsztatów twórczych dla młodych ludzi z całego kraju.

Europejskie Centrum Solidarności

województwo pomorskie

ul. Doki 1, 80-958 Gdańsk

ecs@ecs.gda.pl

www.ecs.gda.pl

www.facebook.com/solidaritycentre